

UtbildningsdepartementetStatens skolverk
Box 4002
171 04 Solna

Uppdrag till Statens skolverk att genomföra insatser för att stödja införandet av skolreformer

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens skolverk i uppdrag att genomföra samlade och målgruppsanpassade insatser för att implementera de reformer som riksdagen har beslutat om i enlighet med propositionerna Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan (prop. 2025/26:193, bet. 2025/26:UbU22, rskr. 2025/26:308), Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola (prop. 2025/26:194, bet. 2025/26:UbU23, rskr. 2025/26:327), Förbättrat stöd i skolan (prop. 2025/26:195, bet. 2025/26:UbU24, rskr. 2025/26:328), Tid för undervisningsuppdraget (prop. 2025/26:196, bet. 2025/26:UbU25, rskr. 2025/26:332) och Ett likvärdigt betygssystem (prop. 2025/26:197, bet. 2025/26:UbU26, rskr. 2025/26:335).

Implementeringsinsatserna ska ge huvudmän, skolchefer, rektorer, lärare, förskollärare och annan berörd personal ett tydligt och konkret stöd som bl.a. förtydligar hur reformerna hänger ihop och hur de bör tillämpas på ett ändamålsenligt sätt. Insatserna ska också säkerställa att elever och vårdnadshavare får tydlig information om förändringarna.

Skolverket ska i samtliga delar av uppdraget, dvs. vid planering, genomförande och uppföljning, aktivt involvera arbetsgivarorganisationer, huvudmannaoorganisationer, fackliga organisationer, elevorganisationer samt andra relevanta aktörer i syfte att säkerställa den förankring som krävs för ett ändamålsenligt genomförande i verksamheterna. Berörda aktörers erfarenheter och perspektiv ska tas om hand i arbetet för att skapa goda förutsättningar för en effektiv och framgångsrik implementering av reformerna.

Skolverket ska vidare föra dialog med och inhämta kunskaper och erfarenheter från övriga skolmyndigheter samt andra relevanta myndigheter.

Skolverket ska också lämna förslag på hur en utvärdering av de ovan nämnda skolreformerna kan genomföras. Utvärderingen ska visa om reformerna uppfyller sina respektive syften. I uppdraget ingår att föreslå vilken typ av utvärdering som bäst lämpar sig för de olika skolreformerna och föreslå lämpliga aktörer för genomförandet. Förslaget till utvärdering ska utformas på ett så vetenskapligt robust sätt som möjligt.

Skolverket ska löpande informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om hur arbetet fortskrider. Uppdraget att föreslå en utvärdering av skolreformerna ska redovisas senast den 2 november 2026. Uppdraget gällande implementering av skolreformerna ska delredovisas senast den 1 juni 2027 och slutredovisas senast den 15 juni 2029 till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Regeringen genomför omfattande skolreformer som sammantaget syftar till att återupprätta en trygg och stark kunskapsskola med tydliga förväntningar och fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter som att läsa, skriva och räkna samt mer ordning i såväl klassrummet som skolsystemet. Mot denna bakgrund har riksdagen beslutat i enlighet med regeringens förslag i ett antal propositioner utifrån regeringens reformagenda och som lägger grunden för hur skolans struktur och uppdrag ska utvecklas de kommande åren.

Riksdagen beslutade den 18 juni 2025 att en tioårig grundskola ska införas från hösten 2028 (prop. 2024/25:143, bet. 2024/25:UbU17, rskr. 2024/25:289). Beslutet innebär att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan. Även den anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska utökas med en ny första årskurs, så att den anpassade grundskolan blir tioårig, specialskolan elvaårig och sameskolan sjuårig.

Riksdagen beslutade den 3 och 9 juni 2026 i enlighet med regeringens förslag i flera propositioner där det föreslås ändringar som berör varandra och som ska samordnas med införandet av den tioåriga grundskolan.

Den 3 juni 2026 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i propositionen Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola. Beslutet innebär att ändringar i skollagen (2010:800) införs som syftar till en stark kunskapsskola med kunskapsuppdraget i fokus. Detta innebär en förändrad kunskapssyn och en kulturförändring för skolväsendet där bl.a. kognitionsvetenskap ska utgöra en central grund. Utbildningen inom skolväsendet ska ha till syfte att förmedla och förankra kunskaper och värden hos barn och elever samt att undervisningen bestäms och leds av lärare eller förskollärare. Vårdnadshavare ska endast i viss utsträckning erbjudas möjlighet till inflytande över sitt barns utbildning. Elevens tillgodogörande av kunskap framhålls i stället för uppfyllande av betygsriterier och en sammantagen bedömning ska tillämpas för alla betygssteg. Ändringarna i skollagen ska i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2028.

Den 3 juni 2026 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i propositionen Förbättrat stöd i skolan. Beslutet innebär att ändringar i skollagen införs som medför att extra anpassningar och garantin för tidiga stödinsatser avskaffas, och det ska i stället tydliggöras att alla elever ska få ledning och stimulans för att kunna följa undervisningen. Obligatoriska standardiserade tester ska införas för att snabbare identifiera elever med stödbehov och det ska ges tidig stödundervisning i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Vidare ska bestämmelserna om särskilt stöd förändras, bl.a. genom att det ska bli enklare att fatta beslut om mindre undervisningsgrupp eller enskild undervisning, och krav på att anpassad studiegång endast får användas när alla andra stödinsatser är uttömda eller bedöms olämpliga. Ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 juli 2028.

Den 9 juni 2026 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i propositionen Tid för undervisningsuppdraget. Beslutet innebär att det i skollagen ska regleras att det i lärares och förskollärares undervisningsuppdrag ingår undervisning samt planering och uppföljning av undervisningen. Regeringen ska bemyndigas att meddela föreskrifter om omfattningen av tiden för de olika delarna av undervisningsuppdraget. Information om barnets eller elevens utveckling ska ges vid tillfällen som bestäms av personal på förskolan, fritidshemmet eller skolan, i stället för att den ska ges fortlöpande. Utvecklingssamtal ska äga rum minst en gång per läsår, i stället för en gång per termin och de skriftliga planerna ska fokusera på elevers kunskapsutveckling. Det ska förtydligas att all personal i

verksamheten enligt skollagen ska vara skyldig att aktivt uppmärksamma och motverka kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier i verksamheten och se till att sådana händelser hanteras. Personalens skyldighet att anmäla kränkande behandling till rektorn ska ändras till en skyldighet att informera om ett barn eller en elev har blivit utsatt för allvarlig eller upprepade kränkande behandling. Bestämmelserna om kränkande behandling ska träda i kraft den 1 augusti 2026. Ändringar om undervisningsuppdraget ska träda i kraft den 1 juli 2027 och övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2028.

Den 9 juni 2026 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i propositionen Ett likvärdigt betygssystem. Beslutet innebär att det ska införas ett nytt mer likvärdigt och rättssäkert betygssystem och en ny modell för att beräkna meritvärden. Syftet är att mer rättvisande spegla elevers ämneskunskaper och motverka betygsinflation. Det ska bl.a. införas en ny betygsskala utan en gräns för godkänt. Vidare ska ett nytt system med nationella slutprov införas. Det ska även införas nya behörighetsregler till gymnasieskolan och nya bestämmelser om vad som ska krävas för en gymnasieexamen. Meritvärde ska ersätta betyg som urvalsgrund vid ansökan till högskolan. Meritvärdet ska bestå av dels den sökandes betygsvärde, dels resultat från nationella slutprov. Ändringarna i skollagen ska i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2028.

Den 3 juni 2026 beslutade riksdagen i enlighet med regeringens förslag i propositionen Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan. Beslutet innebär att huvudmannens och rektorns ansvar för tryggheten och studieron på skolenheten förtydligas i skollagen. Utöver att bedriva ett förebyggande arbete ska huvudmannen och rektorn bedriva ett arbete för att tryggheten och studieron ska upprätthållas. Skolan ska göras mobilfri genom att elevernas mobiltelefoner samlas in vid skoldagens början och lämnas tillbaka vid skoldagens slut i de obligatoriska skolformerna, fritidshemmet och öppen fritidsverksamhet. Dagens ordningsregler byter namn till skolregler, vilka ska vara skolgemensamma och innehålla en plan för konsekvenser vid överträdelse av reglerna. Vidare ska möjligheterna att använda de disciplinära åtgärderna utvisning ur undervisningslokalen, tillfällig omplacering inom den egna skolenheten, tillfällig placering utanför den egna skolenheten och avstängning stärkas. I vissa fall ska det även bli möjligt att neka en elev tillträde till skolenheten om eleven hotar säkerheten för andra elever och personal. Skolans förväntningar på eleverna och deras

vårdnadshavare ska tydliggöras genom ett förväntansdokument. Dessutom ska det bli möjligt att på entreprenad bedriva akutskola, dvs. en verksamhet där elever tillfälligt ges undervisning utanför den egna skolenheten. Ändringarna i skollagen ska träda i kraft den 1 juli 2026.

Regeringen har, när det gäller några av dessa reformer, gett Skolverket förberedande uppdrag. Skolverket fick den 16 oktober 2025 i uppdrag att förbereda framtagandet av standardiserade tester och förbereda för ändringar i betygssystemet (U2025/02022). Den 18 december 2025 gav regeringen Skolverket i uppdrag att bl.a. förbereda införandet av en tioårig grundskola och ta fram förslag på nya läroplaner samt genomföra implementeringsinsatser (U2025/02427). Den 23 april 2026 beslutade regeringen om ändring av uppdraget till Skolverket att förbereda införandet av en tioårig grundskola och ta fram förslag på nya läroplaner (U2026/00888). Samma dag beslutade regeringen om uppdrag till Skolverket när det gäller skolregler, konsekvensplaner och förväntansdokument (U2026/00874). Den 18 juni 2026 beslutade regeringen också om uppdrag till Skolverket att ta fram standardiserade tester (U2026/01274).

Regeringen anser att en gedigen implementering av skolreformerna är av yttersta vikt. De olika reformerna innebär stora förändringar och bildar tillsammans en helhet. Det gäller t.ex. förslaget om ett nytt stödsystem i propositionen Förbättrat stöd i skolan som bygger på förslagen om en ny definition av undervisning i propositionen Nya läroplaner – för en stark kunskapsskola. Detta förutsätter en omfattande parallell men sammanhållen implementering av skolreformerna.

För att reformernas syfte ska uppnås bedömer regeringen att det finns behov av ett uppdrag om samlade implementeringsinsatser där Skolverket tar tillvara såväl berörda organisationers som skolmyndigheters erfarenheter och kunskaper i syfte att skapa goda förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig implementering av reformerna. Insatserna behöver ta hänsyn till att reformerna bildar en helhet och att de har tydliga samband med varandra. De behöver också utformas med stor hänsyn till huvudmännens behov och mottagarkapacitet för att säkerställa den förankring som krävs för ett ändamålsenligt genomförande i verksamheterna. Det är också viktigt att elever och vårdnadshavare erbjuds tydlig information om förändringarna.

Regeringen bedömer vidare att en utvärdering av skolreformerna behöver genomföras. De fem skolreformerna är nära sammanlänkade och tillsammans utgör reformerna betydande förändringar för bl.a. huvudmän, skolor, lärare, elever och vårdnadshavare. En utvärdering är nödvändig för att säkerställa att reformernas syfte uppnås, identifiera eventuella oavsiktliga konsekvenser samt skapa ett kunskapsunderlag för fortsatt utveckling och eventuell justering av styrningen.

I Skolverkets uppdrag ingår att på nationell nivå följa upp och utvärdera skolväsendet, övriga utbildningar och verksamheter som står under Statens skolinspektions tillsyn enligt skollagen, och annan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen som anordnas av en enskild (26 kap. 24 § skollagen). Skolverket har också i uppdrag enligt 1 § förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk att följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och kontinuerligt göra en analys av behov av åtgärder inom området. Det innebär att Skolverket har ansvaret att utvärdera skolväsendet. Regeringen kan i vissa fall besluta om särskilda uppdrag för att en utvärdering ska göras för ett särskilt område.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att Skolverket bör ges i uppdrag att lämna ett förslag på hur en utvärdering av skolreformerna kan genomföras, vilken typ av utvärdering som bäst lämpar sig för de respektive skolreformerna och även föreslå lämpliga aktörer för genomförandet.

På regeringens vägnar

Lotta Edholm

Maria Caryll Blixt

Kopia till

Statens skolinspektion
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Sameskolstyrelsen
Sveriges Lärare
Sveriges Skolledare
Föreningen Sveriges Skolchefer
Sveriges Kommuner och Regioner
Almega Utbildning
Idéburna Skolors Riksförbund
Sveriges Elevkårer
Sveriges Elevråd
Elevernas riksförbund